

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 122

23/12/2011 Tarihli ve 6262 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ve Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu
(1/537)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **6262 Sayılı Kanunun Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi** 4
- **Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu** 6
- **Muhalefet Şerhleri** 10
- **Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderilen Kanun** 12
- **Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** 19

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

29/12/2011

Sayı: B.01.0.KKB.01-18/A-2-863

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 26/12/2011 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.00-/58616/010.01/37868 sayılı yazınız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunca 23/12/2011 tarihinde kabul edilen 6262 sayılı "Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" incelenmiştir.

İncelenen Kanun ile, diğer hususların yanında dışarıdan atanan bakanların ve milletvekillerinin emeklilikleri ile ilgili düzenlemelere de yer verildiği görülmüştür.

Anayasanın, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin ödenek ve yolluklarını düzenleyen 86 ncı maddesinde 21/11/2001 tarihli ve 4720 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin ödenek ve yollukları yanında emekliliklerinin de kanunla düzenlenmesi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri ile bunların emeklilerinin Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı ile ilgilendirilerek üyeliği sona erenlerin de ilgerinin devam etmesi öngörülmüştür. Böylece, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin emeklilik işlemleri Anayasal dayanağa kavuşturulurken, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı ile ilgilendirilmeleri suretiyle de, farklı sosyal güvenlik kuruluşları ile ilgi kurulmasından doğan emeklilik haklarına ilişkin farklılığın giderilmesi, aynı emeklilik hak ve imkânlarına tâbi olmaları sağlanmıştır.

Ayrıca bu maddenin, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerine ödenecek ödenek ve yollukların, kendilerine sosyal güvenlik kuruluşları tarafından bağlanan emekli aylığı ve benzeri ödemeler varsa bunların kesilmesini gerektirmeyeceğini hükme bağlayan ikinci fıkrası da, ilk fıkradaki değişikliğe paralel olarak, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı tarafından bağlanan emekli aylıklarının kesilmemesini sağlayacak şekilde değiştirilmiştir.

Anılan Anayasa değişikliğine ilişkin Anayasa Komisyonu Raporunda, yasama organı üyelerinin, siyaset kurumunun yapısı ve uzun süreci içinde saygınlıklarını emeklilik dönemlerinde de sürdürmek durumunda oldukları ve milletvekilliğinden sonra da toplumsal sorumluluklarının devam ettiği; siyasetin ve milletvekilliğinin sadece ekonomik durumları yüksek düzeyde olanların uğraş alanı olmaktan çıkarılması amacıyla da milletvekillerinin ve emeklilerinin durumlarının bir bütünlük içinde ele alınmasının gerektiği belirtilmiştir.

On sene önce yapılan söz konusu Anayasa değişikliğine rağmen, bunun gerektirdiği yasal düzenlemelerin gerçekleştirilememesi sebebiyle, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin ve hatta Başkanlarının emekli aylıkları arasında önemli farklılıklar oluşmuştur.

İncelenen Kanunla 5510 sayılı Kanunun 43 üncü maddesinde yapılması öngörülen değişikliğin, Anayasanın 86 ncı maddesinde 2001 yılında yapılan değişiklikle yasama organına tanınan düzenleme yetkisi çerçevesinde gerçekleştirildiği ve bu suretle, emekli milletvekillerinin almakta oldukları aylıklar arasındaki eşitsizliğin giderildiği anlaşılmakta ise de, çerçeve 16 ncı madde ile 5510 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen geçici 38 inci maddenin birinci fıkrasında, 43 üncü maddede yapılan değişiklikle Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri ve dışarıdan bakanlık görevlerinde bulunanlara veya bu görevleri herhangi bir sebeple sona erenlere ödenecek emekli aylığının belirlenmesine esas % 42'lik oranın 31/12/2020 tarihine kadar % 60 olarak uygulanacağına hükme bağlanmasının gerekçesi anlaşılamamıştır.

Yasama organının söz konusu oranların belirlenmesi konusunda takdir yetkisi bulunmakla birlikte, emekli aylığının belirlenmesine esas olan oranın sekiz yıllık bir süre için yüksek oranda artırılarak uygulanmasının kamu vicdanında da rahatsızlığa yol açtığı görülmektedir.

Bu sebeple, incelenen Kanunun çerçeve 16 ncı maddesinin yeniden değerlendirilmesinde yarar görülmektedir.

Yayımlanması yukarıda açıklanan gerekçelerle uygun görülmeyen 6262 sayılı "Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun", 16 ncı maddesinin Türkiye Büyük Millet Meclisince bir kez daha görüşülmesi için, Anayasanın değişik 89 ve 104 üncü maddeleri uyarınca ilişikte geri gönderilmiştir.

Abdullah GÜL
Cumhurbaşkanı

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/537)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	.....

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

10/01/2012

Esas No: 1/537

Karar No: 7

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Büyük Millet Meclisince kabul edilerek yayımlanmak üzere 26/12/2011 tarihinde Cumhurbaşkanlığı makamına sunulan; 23/12/2011 tarihli ve 6262 sayılı "Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"un çerçeve 16 ncı maddesi bir daha görüşülmek üzere, Cumhurbaşkanınca Anayasanın değişik 89 ve 104 üncü maddeleri uyarınca 30/12/2011 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına geri gönderilmiş ve Başkanlıkça 2/1/2012 tarihinde gerekçeli geri gönderme tezkeresi ile birlikte esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilmiştir.

Komisyonumuzun 6/1/2012 tarihinde yaptığı 23 üncü Birleşiminde 6262 sayılı Kanun ile geri gönderme tezkeresi, Hükümeti temsilen Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Faruk ÇELİK ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı temsilcilerinin katılımlarıyla incelenip görüşülmüştür.

Cumhurbaşkanının geri gönderme tezkeresinde;

- Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin ödenek ve yolluklarına ilişkin hükümlerin Anayasa ile düzenlendiği, Anayasanın 86 ncı maddesinde 2001 yılında yapılan değişiklikle ödenek ve yollukların yanı sıra emeklilik hususunun da Anayasa kapsamına dahil edildiği; 86 ncı madde uyarınca TBMM Üyelerinin emeklilik statülerinin Emekli Sandığı ile ilişkilendirildiği ve madde ile TBMM Üyelerinin emekliliğine ilişkin hususların kanunla düzenlenmesinin hüküm altına alındığı; ancak geçen süre içerisinde TBMM Üyelerinin emekliliğine ilişkin yasal düzenlemelerin gerçekleştirilmediği ve bu nedenle Üyelerin almakta oldukları emekli aylıkları arasında önemli farklılıkların oluştuğu,

- Siyaset kurumunun uzun soluklu bir süreci içerdiği ve bu süreçte milletvekillerinin saygınlıklarının korunmasının önem arz ettiği; milletvekillerinin saygınlıklarının korunmasının yanı sıra siyasetin sadece gelir düzeyi yüksek kesimler tarafından değil, toplumun diğer kesimleri tarafından da faaliyet gösterilebilen bir uğraş alanı haline getirilmesi gerektiği, milletvekillerinin toplumsal konuları gereği görevden ayrıldıktan sonra da bir takım sosyal sorumluluklarının devam ettiği, bütün bu gerekçeler göz önüne alındığında milletvekilleri ve emeklilerinin özlük haklarının bir bütünlük içerisinde ele alınmasında yarar bulunduğu,

- 6262 sayılı Kanunun çerçeve 5 inci maddesi ile genel olarak TBMM Üyelerinin ve dışarıdan Bakanlık yapanların emeklilikleriyle ilgili hususlarda yapılan düzenlemelerin TBMM Üyelerinin almakta oldukları emekli aylıklarında var olan farkların giderilmesine yönelik olduğundan olumlu karşılandığı ve bu düzenlemenin Anayasanın 86 ncı maddesinde yer alan hususlara da uygun olduğu,

- Kanunun çerçeve 16 ncı maddesi hükümleri ile; TBMM Üyeliği veya dışarıdan bakanlık görevinde bulunanların emekli aylıklarının hesaplanmasında esas alınan yüzde 42'lik oranın, 2012-2020 yılları arasında yüzde 60 olarak uygulanmasının öngörüldüğü, yapılan bu düzenlemenin gerekçesinin anlaşılmadığı, ayrıca bu düzenlemenin kamuoyunda da rahatsızlığa yol açtığı,

hususları ifade edilmiştir.

Komisyonumuzda, geri gönderme tezkeresinin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Milletvekillerinin almakta oldukları ödenek ve yolluklar ile emekli aylıklarının hesaplanmasında geçerli olan oranların mevcut durumda Başbakanlık Müsteşarına endeksli olduğu, diğer ülke uygulamaları incelendiğinde milletvekillerinin ödeneklerin müstakil olarak belirlendiği, seçimle kazanılan milletvekilliği gibi bir göreve ilişkin ödenek ve yollukların herhangi bir kamu görevlisiyle ilişkilendirilmesinin uygun olmadığı,

- Mevcut mevzuat uyarınca milletvekillerinin emekli aylıklarının kişilerin geçmiş sigortalılıkları dikkate alınarak hesaplandığı ve uygulamada birbirinden çok farklı emekli aylıklarının ödendiği, 5510 sayılı Sosyal Güvenlik ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile eski sistemden tamamen farklı bir aylık hesaplama yöntemine geçildiği ve bu sistem uyarınca hesaplanacak milletvekili emekli aylıklarında düşüş yaşanabileceği, bu durumun hali hazırda ödenen emekli aylıklarındaki farklılığı daha da artıracığı,

- 6262 sayılı Kanun ile TBMM Üyeliği veya dışarıdan bakanlık görevinde bulunanların emekli aylıklarına ilişkin yapılan düzenlemenin gecikmiş bir düzenleme olduğu ve bu düzenlemenin esasen 5510 sayılı Kanun görüşülürken yapılması gerektiği, böylesine önemli bir düzenlemenin, kapsamlı bir şekilde tartışılarak kabul edilmesinde fayda bulunduğu,

- 6262 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde, TBMM Üyeliği veya dışarıdan bakanlık görevinde bulunanlara, Kanunla belirlenen oranlarda emekli aylığı bağlanabilmesinde ilgililerin en az 2 yıl milletvekilliği veya bakanlık görevlerinde bulunmaları koşulunun arandığı; hali hazırda aktif olarak görev yapmakta olan milletvekilleri arasında milletvekili emekli aylığı alan; ancak henüz 2 yıllık görev süresini doldurmayan milletvekillerinin bulunduğu, Kanunun 5 inci maddesinde yer verilen süre şartının, hali hazırda milletvekili emekli aylığı alan milletvekillerine 2 yıl süresince emekli aylığı ödenmemesine yol açabileceği ve bu durumun ilgililerin hak kaybına neden olabileceği, uygulamada yaşanması muhtemel bu gibi sorunların çözülmesi gerektiği,

- Yeni düzenleme ile emeklilik aylığı bağlanmasına ilişkin şartları taşımadığı için emekli aylığı bağlanmayan milletvekillerinin, emekli aylığı bağlanmasına hak kazanana kadar Başbakanlık Müsteşarının prime esas kazancı esas alınarak sigorta primi ödemelerinin hüküm altına alındığı, ilgililerin ödeyeceği bu sigorta priminin başlangıç tarihi olarak Kanunun yürürlüğe gireceği tarihin mi yoksa genel seçimlerin yapıldığı tarihin mi esas alınacağı hususunda açıklık bulunmadığı, bu durumun açıklığa kavuşturulması gerektiği,

şeklindeki görüş ve eleştirilerin ardından Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- 6262 sayılı Kanun ile; geçmişte 5434 sayılı Kanuna tabi hizmeti bulunanlardan Kanunda yer verilen şartları taşıyanlara emekli ikramiyesi ödenmesi; yeşil kart sahiplerinin genel sağlık sigortası sistemine dahil edilmesi; Kütahya ve Van illerinde meydana gelen depremde mağdur olanların mağduriyetinin giderilmesi ve yabancı uyruklu öğrencilerin genel sağlık sigortası sistemine dahil olabilmek için ödedikleri primlerin düşürülmesi gibi sosyal güvenlik sistemine ilişkin ve toplumun bütününe etkileyen geniş kapsamlı düzenlemelerin gerçekleştirildiği, 6262 sayılı Kanunun içerdiği düzenlemeler göz önüne alındığında bir an önce yasalaşmasında fayda bulunduğu,

- Anayasanın 86 ncı maddesinde 2001 yılında yapılan bir değişiklikle TBMM Üyelerinin ödenek, yolluk ve emekliliklerine ilişkin hususların kanunla düzenlenmesinin öngörüldüğü, 2001 yılından bugüne kadar TBMM Üyelerinin ödenek, yolluk ve emekliliklerine ilişkin herhangi bir kanuni düzenleme yapılmadığı, 6262 sayılı Kanunda yer verilen düzenlemelerin de genel itibarıyla sosyal güvenlik ve emeklilik sistemine ilişkin olduğu, bu nedenle milletvekillerinin emekliliklerine ilişkin düzenlemenin bu Kanuna dahil edildiği, bu düzenlemenin geç kalınmış bir düzenleme olduğu,

- Hali hazırda milletvekili olan ve milletvekili emekli aylığı almakta olan milletvekillerine 6262 sayılı Kanun ile getirilen yeni sistem çerçevesinde emekli aylığı ödenmesi hususunda 2 yıl milletvekilliği görevinde bulunmuş olma şartına açıklık kazandırılması amacıyla 5510 sayılı Kanuna geçici bir düzenlemenin eklenebileceği ve böylelikle uygulamada yaşanması muhtemel sakıncaların önüne geçilebileceği,

- Yeni düzenlemede emekli aylığı bağlanması için gerekli şartları taşınamaması nedeniyle milletvekili emekli aylığı alamayan aktif milletvekillerinin ödeyeceği primlerin başlangıç tarihinin genel seçimlerin yapıldığı tarih olarak kabul edileceği, diğer bir ifade ile hali hazırda milletvekili olan, ancak emekli aylığına hak kazanamayanların ödemeleri gereken primlerin Kanunun yürürlük tarihinden itibaren değil, milletvekilliğinin başladığı tarihten itibaren ödenebileceği,

hususları ifade edilmiştir.

Komisyonumuzda, Cumhurbaşkanlığı geri gönderme tezkeresi üzerinde yapılan görüşmelerin ardından verilen bir önerge doğrultusunda 6262 sayılı Kanunun yalnızca geri gönderme tezkeresine konu olan çerçeve 16 ncı maddesinin görüşülmesi kararlaştırılmış ve çerçeve 16 ncı maddenin görüşmelerine geçilmiştir.

6262 sayılı Kanunun çerçeve 16 ncı maddesi ile 5510 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen Geçici 38 inci maddesi;

- Maddenin birinci fıkrasında yer alan ve milletvekili emekli aylığının hesaplanmasında esas alınan yüzde 42'lik oranın 2020 yılına kadar yüzde 60 olarak uygulanmasını öngören hükmün Cumhurbaşkanlığının geri gönderme gerekçesi de dikkate alınarak, yeni bir yasal düzenleme yapıncaya kadar yüzde 45 olarak uygulanmasını temin edecek şekilde değiştirilmesi suretiyle,

- Maddenin ikinci fıkrasına; 5510 sayılı Kanunun 43 üncü maddesi uyarınca Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı görevinde bulunanlara bağlanacak emekli aylıklarının, maddenin yürürlük tarihinden önceki dönemlerde Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ve Millet Meclisi Başkanlığı görevlerinde bulunanlara da bağlanabilmesini temin eden ibarelerin redaksiyona tabi tutularak eklenmesi suretiyle,

- 6262 sayılı Kanun ile 5510 sayılı Kanunun 43 üncü maddesinde yapılan değişiklik ile getirilen ve milletvekili emekli aylığı bağlanabilmesi için ilgililerin en az 2 yıl milletvekilliği veya dışarıdan bakanlık görevinde bulunmuş olmalarına ilişkin şartın, uygulamada milletvekili emekli aylığı alan ancak henüz 2 yıllık görev süresini doldurmamış milletvekilleri ve bakanlara aylık ödenmemesi sonucunu doğurabilecek olması nedeniyle hali hazırda milletvekili emekli aylığı almakta olan, ancak henüz 2 yıllık görev süresini doldurmamışlarla 2 yıllık süreyi doldurmadan anılan görevlerden ayrılanların söz konusu 2 yıllık süreye tabi olmamalarını temin eden bir düzenlemenin maddeye yeni üçüncü fıkra olarak eklenmesi suretiyle,

- 6262 sayılı Kanunla 5510 sayılı Kanuna eklenen ek 7 nci madde uyarınca milletvekilleri ile dışarıdan bakanlık yapanların, görevleri sona erdiği halde, emekli aylığına hak kazanamamaları halinde ilgililerin ödemeleri gereken sigorta priminin 4 yıl süreyle Türkiye Büyük Millet Meclisi bütçesinden karşılanmasına yönelik düzenlemeden, önceki dönemlerde milletvekilliği veya bakanlık yapanların da maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 60 gün içinde Kuruma başvurmaları halinde ve ek 7 nci maddede yer alan esas ve usuller çerçevesinde yararlandırılmalarını temin eden bir hükmün maddeye yeni dördüncü fıkra olarak eklenmesi suretiyle,

- Mevcut üçüncü fıkrası ise maddeye yeni eklenen fıkralar çerçevesinde beşinci fıkra olarak teselsül ettirilmesi suretiyle,

kabul edilmiştir. Ayrıca İçtüzüğü'nün 45 inci maddesi uyarınca Kanunun Genel Kurul'daki görüşmelerinde Komisyonun temsil edilmesi bakımından Gaziantep Milletvekili Abdullah Nejat KOÇER ve Gümüşhane Milletvekili Feramuz ÜSTÜN özel sözcü olarak seçilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Sözcü	Kâtip
<i>Lütfi Elvan</i>	<i>Ahmet Öksüzkaya</i>	<i>Vedat Demiröz</i>
Karaman	Kayseri	Bitlis
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Şükrü Erdiç</i>	<i>Ekrem Çelebi</i>	<i>Bülent Kuşoğlu</i>
Adana	Ağrı	Ankara
		(Ayrışik oyum ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Günal</i>	<i>Menderes Mehmet Teyfik Türel</i>	<i>Haluk Ahmet Gümüş</i>
Antalya	Antalya	Balıkesir
(Muhalefet şerhi ektedir)		(Ayrışik oyum ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>Hüseyin Şahin</i>	<i>Mehmet Yüksel</i>	<i>Cengiz Yavilioğlu</i>
Bursa	Denizli	Erzurum
Üye	Üye	Üye
<i>Salih Koca</i>	<i>A. Nejat Koçer</i>	<i>Feramuz Üstün</i>
Eskişehir	Gaziantep	Gümüşhane
	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Ferit Mevlüt Aslanoğlu</i>	<i>Ahmet Baha Öğütken</i>	<i>Musa Çam</i>
İstanbul	İstanbul	İzmir
(Ayrışik oyum ektedir)		(Ayrışik oyum ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>Rahmi Aşkın Türel</i>	<i>Ahmet Arslan</i>	<i>Muzaffer Baştopçu</i>
İzmir	Kars	Kocaeli
(Ayrışik oyum ektedir)		
Üye	Üye	Üye
<i>Mustafa Kalaycı</i>	<i>Mustafa Şahin</i>	<i>Erkan Akçay</i>
Konya	Malatya	Manisa
(Muhalefet şerhi eklidir)		(Muhalefet şerhi ektedir)
Üye	Üye	Üye
<i>Recai Berber</i>	<i>Sümer Oral</i>	<i>Abdulkerim Gök</i>
Manisa	Manisa	Şanlıurfa
	(Muhalefet şerhim ektedir)	
	Üye	
	<i>Ertuğrul Soysal</i>	
	Yozgat	

AYRIŞIK OY YAZISI

23.12.2011 tarihinde kabul edilen 6262 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, Sayın Cumhurbaşkanlığı tarafından, ilgili kanunun 16. maddesi yeniden görüşülmek üzere TBMM'ne iade edilmiştir.

TBMM, yasama olarak tüm kanunları yapmasına ve Anayasanın 86. maddesinde açık ve net olarak TBMM'nin görev ve yetkilerini belirtmesine karşın bugüne kadar milletvekillerinin görev, yetki, özlük ve mali hakları ile ilgili bir düzenleme yapmamasının önemli bir eksiklik olduğu bir kez daha ortaya çıkmıştır.

TBMM, kendisi ve milletvekilleri ile ilgili düzenlemeleri, kanun tasarısı ve teklifi olarak önce komisyonlarda, sonra da Genel Kurul'da açık ve şeffaf bir şekilde tartışmalıdır.

5510 sayılı Yasa çıkartılırken yapılan düzenleme eksikliği milletvekilleri arasındaki eşitlik ilkesi bozulmuş, 6262 sayılı Yasada yapılan son değişiklik ile düzeltmenin yeniden yapılması, konuya yeni yorumlar katmış, konu haksızlığın giderilmesi açısından dikkate alınmayarak, kamuoyu önünde yeni bir uygulama olarak tepki toplamıştır. Oysa ki, temel amaç yapılan bir eşitsizliğin giderilmesiydi.

Ülkemizde 10 milyona yakın Emekli Sandığı, SGK, Bağ-Kur emeklisi bulunmaktadır. Emeklilerimize yılda 2 kez ocak ve temmuz aylarında enflasyon oranında zam yapılmaktadır. Bu zam oranı ile emeklilerimizin insanca bir yaşam sürdürmesi mümkün değildir. Diğer yandan Çalışma Bakanlığının kayıtlarına göre 5 milyon civarında asgari ücretli, resmi olmayan kayıtlara göre ise, 8 milyon civarında asgari ücretle çalışan bulunmaktadır. Asgari ücretlilere yapılan zam 4 kişilik bir aileyi geçindirmekten çok uzakta olduğu aşikar olmasına rağmen, TÜİK'in verilerine göre 4 kişilik bir ailenin aylık sınırı 2010 yılında 318 TL yoksulluk sınırı ise, 896 TL'dir. Hal böyle iken, emekli milletvekili maaşlarının öncelik almasını doğru bulmamaktayız. Emeklilerimize maaş artışı yapılırken enflasyon farkının yanı sıra kamuda çalışan diğer personele verildiği üzere milli gelir artışından da pay verilmesi gerekmektedir.

Başka bir sorun ise, 2000 yılından önce ve sonra emekli olanların maaşları arasında ciddi anlamda farklılıkların bulunmasıdır. Ayrıca emeklilerin açmış olduğu ve kazandıkları davalar sonucu kazandıkları farkların güncelleştirilerek ödenmediği de görülmektedir.

Anayasamıza göre milletvekilleri ile ilgili bir yasaya ihtiyaç olmasına rağmen bugüne kadar yasal bir sistem kurulamamıştır. Ayrıca bu düzenleme de konuyu daha da karmaşık hale getirmektedir.

Plan ve Bütçe Komisyonunda konular detaylıca gündeme getirilmemiş, Genel Kurul'da verilen önergelerle çok acil bir şekilde tartışılmadan geçirilmiş ve bu durum Grubumuz tarafından kabul edilebilir görülmemiştir. Kamuoyunun konuyla ilgili hassasiyeti de mutlaka dikkate alınmalıdır.

Diğer taraftan, Emekli Sandığı, Bağ-Kur ve SSK emeklileri ile ilgili bir intibak yasası kanunlaşmadan, sadece milletvekilleriyle ilgili sorunun gündeme getirilip yasallaşması da tasvip edilebilir değildir. Bu nedenle de, komisyonda önerilen %45'lik oranı az da olsa artış yönünde olduğu için kabul etmemiz mümkün değildir. Bu oran %42 seviyesinde kalmalıdır.

Ferit Mevlüt Aslanoğlu

İstanbul

Bülent Kuşoğlu

Ankara

Musa Çam

İzmir

Haluk Ahmet Gümüş

Balıkesir

Rahmi Aşkın Türeli

İzmir

MUHALEFET ŞERHİ

(23/12/2011 Tarihli ve 6262 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ve Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi Hk.)

Bu Kanuna esas teşkil eden tasarı ve tekliflere ilişkin daha önce yaptığımız eleştiriler ve Komisyonunda kabul edilen metin ile ilgili muhalefet şerhimizde belirtilen görüşlerimizi aynen muhafaza ediyoruz.

Özellikle, zaten büyük çoğunluğu açıklık sınırının altında aylık alan sigortalılar ile emekli, dul ve yetimlerine ek mali yük getiren, hastalıkları sebebiyle düzenlenecek reçetelerinde yer alan üç kaleme/üç kutuya kadar ilaç/ilaçlar için 3 Türk Lirası, ilave her bir kalem/kutu ilaç için 1 Türk Lirası olmak üzere ilave katılım payı ödemelerini ve yatarak tedavide katılım payı alınmasını öngören düzenlemeye karşı olduğumuzu bir kez daha ifade ediyoruz.

Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi üzerine, Komisyonunda yeniden görüşülerek kabul edilen 16 ncı maddenin, kamuoyunda "intibak yasası" diye adlandırılan emekli, dul ve yetimlerin aylıkları arasındaki eşitsizliğin giderilmesi ile ilgili Hükümet tarafından Bakanlar Kurulunda imzaya açıldığı ifade edilen Tasarının görüşmelerinden ve emekli aylıklarında meydana gelecek artışlar belirlendikten sonra görüşülüp, hakkaniyete uygun bir şekilde hükme bağlanması gerektiği görüşündeyiz.

Yukarıda belirtilen gerekçelerle söz konusu Kanuna ve yeniden düzenlenen 16 ncı maddesine muhalefet ediyoruz.

Saygılarımızla,

Sümer Oral

Manisa

Mustafa Kalaycı

Konya

Mehmet Günel

Antalya

Erkan Akçay

Manisa

ANAYASANIN 89 UNCU VE 104 ÜNCÜ MADDELERİ GEREĞİNCE CUMHURBAŞKANINCA
BİR DAHA GÖRÜŞÜLMEK ÜZERE GERİ GÖNDERİLEN KANUN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ EMEKLİ SANDIĞI KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN**

Kanun No: 6262

Kabul Tarihi: 23/12/2011

MADDE 1- 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 89 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 89- Hizmet sürelerinin tamamı bu Kanun ve/veya 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 4 üncü maddesi kapsamında geçenlerden emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı bağlanan veyahut toptan ödeme yapılan asker ve sivil tüm iştirakçilere, her tam fiili hizmet yılı için aylık bağlamaya esas tutarın bir aylığı emekli ikramiyesi olarak verilir.

Birinci fıkraya kapsamına girmemekle birlikte, bu Kanun ve/veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamında hizmeti bulunanlardan mülga 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanunun 8 inci maddesi uyarınca birleştirilen hizmet süreleri üzerinden emeklilik, yaşlılık ya da malullük aylığı bağlanana ise; bu Kanun veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi hükümlerine tabi olarak bu Kanuna tabi daire, kuruluş ve ortaklıklarda geçen çalışmalarının, 25/8/1971 tarihli ve 1475 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesinde belirtilen kıdem tazminatına hak kazanma şartlarına uygun olarak sona ermiş olması şartıyla emekli ikramiyesi ödenir.

İkinci fıkraya uyarınca ödenecek emekli ikramiyesi, bu Kanun veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamına giren görevlerde geçen her tam fiili hizmet yılı ile sınırlı olarak bu görevlerden ayrıldıkları tarihteki emeklilik keseneğine esas aylık tutarı üzerinden ve aylığın başlangıç tarihindeki katsayılar dikkate alınarak ödenir. Mülga 2829 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi ile üçüncü fıkrasının son cümlesinin bu maddeye aykırı hükümleri uygulanmaz.

Yukarıdaki fıkralara göre verilecek emekli ikramiyesinin hesabında 30 fiili hizmet yılından fazla süreler ile mülga 2829 sayılı Kanunun 8 inci maddesi uyarınca birleştirilen hizmet süreleri üzerinden aylık bağlanana ödenecek emeklilik ikramiyesinin hesabında bu Kanun veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi hükümlerine tabi olarak bu Kanuna tabi daire, kuruluş ve ortaklıklarda geçen ve 1475 sayılı Kanunun 14 üncü maddesine göre kıdem tazminatı ödenmesini gerektirmeyecek şekilde sona eren geçmiş hizmet süreleri ve her ne suretle olursa olsun evvelce iş sonu tazminatı veya bu mahiyette olmakla birlikte başka bir adla tazminat ödenen süreleri ile kıdem tazminatı ya da emekli ikramiyesi ödenmiş olan süreleri dikkate alınmaz. Ancak, mülga 2829 sayılı Kanun hükümleri uygulanmış olmakla birlikte, bu Kanun veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamında hizmetleri arasında başka bir sigortalılık hali kapsamında çalışması bulunmayanların emekli ikramiyesine esas fiili hizmet sürelerinin hesabında, 1475 sayılı Kanunun 14 üncü maddesindeki şartlar aranmaz.

Emekli ikramiyesinin hesabına esas hizmet süresinin tespitinde dikkate alınmak üzere, emeklilik veya malullük aylığı bağlanması dışında herhangi bir sebeple görevleri sona erenler için, görevin sona erme sebebinin bu durumu kanıtlayan belgelerle birlikte yazılı olarak kuruma bildirilmesi ve bunların özlük dosyasında saklanması zorunludur. Bu zorunluluğa uymayanlar ikinci fıkraya hükümlerinden yararlandırılmazlar.

İştirakçilerden, kanunlarla belirlenen bekleme süreleri sonunda kadrosuzluk veya yaş haddi sebebiyle emekliye sevk edilenler ve vazife malullüğü hükümlerine göre vazife malullüğü aylığı bağlananlar ile ölüm sebebiyle haklarında emeklilik işlemi uygulananlara; bu Kanuna göre aylığa hak kazandıkları tarihi takip eden üç ay içinde emekli ikramiyesinin hesaplanmasına esas alınan katsayılarla meydana gelecek artış nedeniyle oluşacak ikramiye farkları ile ilk mali yılın birinci ayında katsayılar dışındaki diğer unsurlarda meydana gelecek artışa, bu tarihte yürürlükte olan katsayılar uygulanmak suretiyle bulunacak ikramiye farkları, emekli ikramiyesi ile ilgili hükümlere göre ayrıca ödenir. Ancak, aylığa hak kazandıkları tarihi takip eden üç ay içinde katsayılarla artış yapılmadığı takdirde, müteakiben katsayılarla altı ay içinde yapılacak ilk artıştan doğan ikramiye farkları da bunlara ayrıca ödenir.

Emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı bağlanmadan veyahut toptan ödeme yapılmadan ölen iştirakçiler için yukarıdaki esaslara göre hesaplanacak ikramiyenin tamamı, aylığa veya toptan ödemeye hak kazanan dul ve yetimlere, bu Kanunun mülga 68 inci maddesinde gösterilen hisseleriyle orantılı olarak ödenir.

Emekli ikramiyesini aldıktan sonra yeniden iştirakçi durumuna girenlerin tekrar emekliye ayrılımlarında, sadece sonradan geçen hizmetlerine karşılık yukarıdaki esaslara göre emekli ikramiyesi ödenir. Şu kadar ki, evvelce verilmiş olan ikramiye ile sonradan geçen hizmetler için ayrıca tahakkuk ettirilecek ikramiyenin hesabına esas alınan fiili hizmet süreleri toplamı, 30 yıldan fazla olamaz ve evvelce 30 hizmet yılı için emekli ikramiyesi ödenmiş olanlara hiçbir şekilde ikramiye farkı ödenmez.

Bu Kanunun mülga 88 inci maddesi kapsamına girenlerin emekli ikramiyeleri hakkında da yukarıdaki hükümlere göre işlem yapılır.

Sosyal Güvenlik Kurumunca tahakkuk ettirilmiş veya ettirilecek emekli ikramiyelerini almadan ölenler ile ölüm tarihinde aylığa müstahak dul ve yetim bırakmadan ölen iştirakçilerin ikramiyeleri, kanuni mirasçılarına ödenir.

Bu madde gereğince Sosyal Güvenlik Kurumunca ödenen emekli ikramiyeleri, düzenlenecek fatura üzerine Sayıştay ve Danıştay başkanları için kendi kurumları, diğerleri için emekliye sevk onayını veren kurum tarafından karşılanır. Özelleştirilen, faaliyeti durdurulan, kapatılan veya tasfiye edilen kamu idareleri tarafından karşılanması gereken emekli ikramiyesi tutarları ise, emekliye sevk onayı aranmaksızın ve faturası karşılığında Hazine tarafından karşılanır. Bu fıkraya göre Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak ödemelerin, fatura düzenlenmesini müteakip iki ay içinde Sosyal Güvenlik Kurumuna aktarılması zorunludur.

Ölenlerin hak sahiplerine ödenecek emekli ikramiyesinin tahsili hakkında da yukarıdaki fıkra hükmü uygulanır."

MADDE 2- 5434 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 223- Bu maddenin yürürlük tarihinden önce, mülga 2829 sayılı Kanunun 8 inci maddesi uyarınca birleştirilen hizmet süreleri üzerinden emeklilik, yaşlılık ya da malullük aylığı bağlananlar ile ölenlerin hak sahiplerine, varsa açtıkları davalardan vazgeçmeleri ve bu Kanunun 89 uncu maddesindeki şartların varlığı halinde aynı esas ve usuller çerçevesinde emekli ikramiyesi ödenir. Davalardan vazgeçilmesi halinde, mahkemelerce Sosyal Güvenlik Kurumu lehine hükmedilecek vekalet ücretleri Kurumca tahsil edilmez.

Bu Kanun veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamında fasıllı olarak hizmeti bulunan ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte aynı kapsamda çalışmakta olanlardan, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra emeklilik, yaşlılık, malullük ile dul ve yetim aylığı bağlanacak olanlar

hakkında 89 uncu maddenin dördüncü fıkrasının uygulanmasında, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki fasıllı hizmet süreleri için 1475 sayılı Kanunun 14 üncü maddesindeki şartlar aranmaz."

MADDE 3- 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanununun 28 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "50 kişiyi" ibaresi "80 kişiyi" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 4- 5502 sayılı Kanunun 35 inci maddesinin altıncı fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.
"Ancak ekonomik koşullar göz önünde bulundurularak kira bedellerini belirlemeye Yönetim Kurulu yetkilidir."

MADDE 5- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 43 üncü maddesinin başlığı "Cumhurbaşkanlığı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı, Başbakanlık, Bakanlık ve Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği görevinde bulunanların aylıkları" şeklinde değiştirilmiş, maddeye beşinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş ve maddenin mevcut altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Dışarıdan bakanlık veya Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği görevlerinde bulunanlara veya bu görevleri herhangi bir sebeple sona erenlere, Kanunun 26, 28, 44, geçici 2 ve geçici 4 üncü maddeleri gereğince aylık bağlanmasına hak kazanmaları ve en az 2 yıl süreyle bu görevlerde bulunmuş olmaları halinde, 27, 29, geçici 2 ve geçici 4 üncü maddelere göre hesaplanacak aylık tutarından az olmamak kaydıyla, Cumhurbaşkanına ödenmekte olan aylık ödeneğin % 40'ı esas alınarak Cumhurbaşkanına bağlanacak yaşlılık aylığının % 42'si oranında malullük, emeklilik veya yaşlılık aylığı ödenir. Bu fıkra hükümlerine göre aylık ödenebilmesi için, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce geçici 4 üncü madde kapsamında dışarıdan bakanlık ya da Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği görevi esas alınarak malullük veya emeklilik aylığı ödenenler hariç olmak üzere, malullük, emeklilik veya yaşlılık aylığı bağlanmış olanlar ile aylık bağlanma şartlarını haiz olmayanların en az 2 yıl süreyle Başbakanlık Müsteşarı emsal alınarak sigorta primi veya geçici 4 üncü madde kapsamında emekli keseneği ile kurum karşılığı ödemiş olmaları da zorunludur.

Yukarıdaki fıkraya göre tespit edilen aylığı almakta iken ya da dışarıdan bakanlık veya Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği görevleri sırasında veya bu görevlerinin sona ermesinden sonra ölenlerin bu Kanunda düzenlenen koşullara sahip olan hak sahiplerine, 2 yıl süreyle bu görevlerde bulunmuş olma ve sigorta primi veya emekli keseneği ile kurum karşılığı ödenmesi açısından yukarıdaki fıkra düzenlenmiş olan şart aranmaksızın, bu maddeye göre hesap edilen aylık esas alınarak ölüm ya da dul ve yetim aylığı bağlanır.

Ancak, dışarıdan bakanlık veya Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği görevlerinde bulunanlar ile bunlardan ölenlerin hak sahiplerine, 27, 29, 33, geçici 2 ve geçici 4 üncü maddelere göre hesaplanan aylık, altıncı ve yedinci fıkraya göre bağlanan aylıktan düşükse aradaki fark, Hazineden tahsil edilir."

"Bu madde kapsamında bağlanan aylıklar, Cumhurbaşkanına ödenmekte olan aylık ödenekteki değişime bağlı olarak yeniden hesaplanarak ödenir ve bu aylıklar hakkında 55 inci maddenin ikinci fıkrası uygulanmaz."

MADDE 6- 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin yedinci fıkrasının birinci cümlesine "30 günlük" ibaresinden önce gelmek üzere "üçte birinin" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 7- 5510 sayılı Kanunun 64 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki (d) bendi eklenmiştir.

"d) 63 üncü maddeye göre yöntem, tür, miktar ve kullanım sürelerinin belirlenmesi sonucunda Kurumca finansmanı sağlanacak sağlık hizmetlerinin kapsamı dışında bırakılan sağlık hizmetleri."

MADDE 8- 5510 sayılı Kanunun 65 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Kurum gerekli gördüğü hallerde bu fıkra gereğince kişilerin ulaşım hizmetlerini, hizmet satın alma ve kiralama gibi usullerle temin etmeye yetkilidir."

MADDE 9- 5510 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Katılım payı, birinci fıkranın (a) bendindeki sağlık hizmetleri için 2 Türk Lirası olarak uygulanır. Katılım payı, (b) ve (c) bentlerindeki sağlık hizmetleri için gereksiz kullanımı azaltma, sağlık hizmetlerinin niteliği itibarıyla hayati öneme sahip olup olmaması, kişilerin prime esas kazançlarının, gelir ve aylıklarının tutarı ve benzeri ölçütler dikkate alınarak % 10 ilâ % 20 oranları arasında olmak üzere Kurumca belirlenir. Ayrıca Kurum, birinci fıkranın (c) bendinde belirtilen sağlık hizmetlerinde, aile hekimlerince yazılan reçeteler dâhil olmak üzere reçetede yer alan üç kaleme/üç kutuya kadar ilaç/ilaçlar için 3 Türk Lirası, ilave her bir kalem/kutu ilaç için 1 Türk Lirası olmak üzere katılım payı uygulamaya yetkilidir. Katılım payına ilişkin kutu hesabında enjektörle formlar, serum ve beslenme ürünleri ile Kurum tarafından belirlenecek ilaçlar dikkate alınmaz. Kurum, birinci fıkranın (a) bendi gereği belirlediği katılım payını; birinci basamak sağlık hizmeti sunucularında yapılan muayenelerde almamaya ya da daha düşük tutarlarda belirlemeye veya tekrar birinci fıkranın (a) bendi için belirlenen tutara getirmeye, ikinci ve üçüncü basamak sağlık hizmet sunucularında yapılan muayenelerde ise müracaat edilen sağlık hizmeti sunucusunun yer aldığı basamak, sağlık hizmeti sunucusunun resmi ve özel sağlık hizmeti sunucusu niteliğinde olup olmaması, önceki basamaklardan sevkli olarak başvurulup başvurulmadığı gibi hususları göz önünde bulundurarak on katına kadar artırmaya ve sağlık hizmeti sunucuları için farklı belirlemeye yetkilidir. Birinci fıkranın (d) bendinde belirtilen sağlık hizmetleri bedelinin % l'ine kadar katılım payı alınabilir. % l'ine kadar tespit edilen katılım payını almamaya, yarısına kadar indirmeye Kurum yetkilidir. Kurum, bu fıkarda belirtilen 1 Türk Lirası, 2 Türk Lirası ve 3 Türk Lirasını, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranına kadar her yıl artırmaya yetkilidir."

MADDE 10- 5510 sayılı Kanunun 70 inci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"60 ncı maddenin birinci fıkrasının (c) bendinin (1), (3) ve (9) numaralı alt bentlerinde sayılanların, Kurumla sözleşmeli üniversite ve istisnai hallerde özel sağlık hizmeti sunucularına müracaat edebilme koşulları ile uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir."

MADDE 11- 5510 sayılı Kanunun 102 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Mahkeme kararına, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemelere ya da kamu idarelerinden alınan belgelere istinaden düzenlenenler hariç olmak üzere, bildirenin veya belgenin yasal süresi geçtikten sonra ilgililerce kendiliğinden 30 gün içinde verilmesi ve söz konusu cezaların ilgililerce, yapılacak tebligat tarihini takip eden günden itibaren 15 gün içinde ödenmesi halinde, bu maddenin birinci fıkrasının (a), (b), (g), (h) ve (j) bentlerinde öngörülen cezalar dörtte bir oranına karşılık gelen tutar üzerinden uygulanır."

MADDE 12- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 7- Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri ile dışarıdan bakanlığa atananlardan bu görevleri sona erdiği halde, yaşlılık, emeklilik veya malullük aylığı bağlanmasına hak kazanamayanların, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında kurmuş oldukları sigortalılık ilişkisi, bu görevlerinin sona erdiği tarihten itibaren 30 gün içinde Kuruma başvurmaları ve bu Kanuna göre

uzun vadeli sigorta kolları yönünden sigortalı olmayı gerektiren bir işte çalışmamaları halinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği veya dışarıdan bakanlık görevi sebebiyle ödenen ödeneğin ilişkili olduğu dönemin bitimini izleyen ay başından başlamak üzere 4 yıl süreyle aynı kapsamda devam ettirilir ve ödenecek sigorta primi Başbakanlık Müsteşarı için Kanunun 80 inci maddesinin üçüncü fıkrası ile belirlenen prime esas kazancı üzerinden hesaplanır. Bu şekilde hesaplanan sigorta prim tutarları, sigortalı payı da dâhil olmak üzere, Kurum tarafından üçer aylık dönemler itibarıyla düzenlenecek fatura üzerine Türkiye Büyük Millet Meclisi bütçesinden karşılanır. Yaşlılık aylığı bağlanması için en erken yaşa göre tamamlanması gereken prim ödeme gün sayısını dolduranlar için bu fıkra hükümlerine göre sigorta primi ödenmesine son verilir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri ile dışarıdan bakanlığa atanarlardan bu görevleri sona erdiği halde, yaşlılık, emeklilik veya malullük aylığı bağlanmasına hak kazanamayan ve uzun vadeli sigorta kolları yönünden sigortalı olmayı gerektiren bir işte çalışanların ise birinci fıkraya göre belirlenecek sigorta primine esas kazanç tutarı ile bu Kanunun 80 inci maddesi veya geçici 4 üncü maddesi uyarınca fiilen çalıştığı iş için tespit olunan prime esas kazanç veya emeklilik keseneğine esas aylığı arasındaki farka ilişkin sigortalı payı dâhil sigorta primleri ile emekli keseneği ve kurum karşılığı farkları, birinci fıkraya göre belirlenecek süre ve usuller esas alınarak Türkiye Büyük Millet Meclisi bütçesinden ödenir.

Sigorta primlerinin, Türkiye Büyük Millet Meclisi bütçesinden karşılanacağı süre içerisinde Kanuna göre uzun vadeli sigorta kolları açısından sigortalı olmayı gerektiren bir işte çalışmakta iken bu çalışmaları sona erenler ise birinci fıkra hükümlerine göre belirlenecek 4 yıllık süreyi aşmamak kaydıyla ve başvuru tarihinden itibaren aynı usul ve esaslarla birinci fıkra hükmünden yararlandırılır.

Yukarıdaki birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği veya dışarıdan atandığı bakanlık görevi sona erdiği halde, yaşlılık, emeklilik veya malullük aylığı bağlanmasına hak kazanamayanlardan, Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamına girenlerin, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa göre ödenmeye devam olunacak emekli kesenekleri ile kurum karşılıkları hakkında da uygulanır.

4 yıl süreyle sigorta primlerinin veya emekli kesenekleri ile kurum karşılıklarının Türkiye Büyük Millet Meclisi bütçesinden karşılanmasına ilişkin uygulamadan bir dönemden fazla yararlanılamaz.

Bu madde hükümlerine göre, sigorta primleri veya emekli kesenekleri ile kurum karşılıklarının tamamı Türkiye Büyük Millet Meclisi bütçesinden karşılanan süreler emekli ikramiyesinin hesabına esas sürenin tespitinde dikkate alınmaz. Birinci fıkrada belirtilen 4 yıllık sürenin bitimine rağmen yaşlılık aylığı veya emeklilik aylığı bağlanabilecek en erken yaş itibarıyla tamamlanması için gerekli olan prim ödeme gün sayısını veya fiili hizmet süresini tamamlamamış olanların kalan süreye ilişkin sigorta primine esas kazançları veya emekli keseneğine esas aylık tutarları, birinci fıkraya göre belirlenecek tutardan az olamaz.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri ile dışarıdan bakanlığa atanarlardan bu görevleri sona erdiği halde, birinci fıkrada belirtilen 4 yıllık süre sonunda da yaşlılık, emeklilik veya malullük aylığı bağlanmasına hak kazanamayanlardan, uzun vadeli sigorta kolları açısından sigortalı olmayı gerektirecek şekilde çalışanların veya isteğe bağlı sigortalı olanların sigorta primine esas kazançları veya emekli keseneğine esas aylık tutarları da birinci fıkraya göre belirlenecek tutardan az olamaz. Ayrıca, bu tutar ile Kanunun 80 inci maddesi veya geçici 4 üncü maddesi uyarınca fiilen çalıştığı iş için tespit olunan prime esas kazanç veya emeklilik keseneğine esas aylık arasındaki farka ilişkin işveren payı veya kurum karşılığı farkı da kendileri tarafından ödenir."

MADDE 13- 5510 sayılı Kanunun geçici 7 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"24/7/2003 tarihli ve 4956 sayılı Kanunun 48 inci maddesi ile değişik, mülga 17/10/1983 tarihli ve 2926 sayılı Kanunun 2 nci maddesi hükmü 2/8/2003 tarihi öncesi için de uygulanır."

MADDE 14- 5510 sayılı Kanunun geçici 14 üncü maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"2008 yılı Ekim ayı başından önce 5434 sayılı Kanuna göre emekli olup yine bu tarihten önce serbest avukatlık veya noterlik yapanların aylıklarından bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendi hükümlerine göre sosyal güvenlik destek primi kesilir."

MADDE 15- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 37- 19/5/2011, 23/10/2011 ve 9/11/2011 tarihlerinde meydana gelen depremler sonucunda malul kalan sigortalılar ile ölen sigortalılar için, malullük ya da ölüme sebep olan deprem tarihinden önceki döneme ilişkin olarak en az 30 gün malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi veya bir aylık kesenek ile karşılık ödenmiş ve bu süreye ilişkin sigortalı tescil işleminin Kanunda belirtilen sigortalı bildirim sürelerinden kaynaklanan haller saklı kalmak kaydıyla deprem tarihlerinden önce yapılmış olması şartıyla, Kanunda öngörülen prim ödeme süresi, hizmet, prim ve prime ilişkin borcu olmama ve sigortalılık sürelerine ilişkin diğer şartlar aranmaksızın bu Kanun hükümlerine göre Kurumca kendilerine veya hak sahiplerine aylık bağlanır. Bu şekilde bağlanan aylıklarla ilgili Kanunda öngörülen prim veya kesenek ile karşılıkların eksik olan kısmı Maliye Bakanlığı tarafından Kuruma ödenir. Bu konudaki usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığınca müştereken tespit edilir.

Birinci fıkra kapsamına girenlerden depremler sonucunda yaralanan veya sakat kalanlara verilecek protez, ortez, araç ve gereç bedelleri için katılım payı alınmaz."

MADDE 16- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 38- Bu Kanunun 43 üncü maddesindeki % 42 oranı 31/12/2020 tarihine kadar % 60 olarak uygulanır.

Bu maddenin yürürlük tarihinden önce bu Kanunun 43 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında sayılan görevlerde bulunmuş olanlardan herhangi bir sebeple bu görevleri sona erenler ile Cumhuriyet Senatosu, Temsilciler Meclisi ve Danışma Meclisi Başkanları da bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ay başından itibaren Kanunun 43 üncü maddesi hükmünden yararlanır.

Bu madde esas alınarak geriye dönük herhangi bir ödeme yapılmaz ve geriye dönük hak talep edilemez."

MADDE 17- 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun:

a) 99 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "elli milyon lira para cezası" ibaresi "yüzon Türk Lirası idari para cezası" şeklinde,

b) 100 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "ikiyüz milyon lira para cezası" ibaresi "dörtüyzelli Türk Lirası idari para cezası" şeklinde,

c) 101 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "yediyüzelli milyon lira para cezası" ibaresi "binyediyüz Türk Lirası idari para cezası" şeklinde,

ç) 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "yüz Yeni Türk Lirası" ibaresi "yüzyirmibeş Türk Lirası" şeklinde, (b) bendinde yer alan "ikiyüz milyon lira para cezası" ibaresi "dörtüyzelli Türk Lirası idari para cezası" şeklinde, (c) bendinde yer alan "yüz milyon lira para cezası" ibaresi "ikiyüzyirmi Türk Lirası idari para cezası" şeklinde,

d) 103 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "yüz milyon lira para cezası" ibaresi "ikiyüzyirmi Türk Lirası idari para cezası" şeklinde,

e) 104 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "beşyüz milyon lira para cezası" ibaresi "binikiyüz Türk Lirası idari para cezası" şeklinde, ikinci fıkrasında yer alan "yüzmilyon lira para cezası" ibaresi "ikiyüzyirmi Türk Lirası idari para cezası" şeklinde,

f) 105 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde yer alan "iki yüz Yeni Türk Lirası" ibareleri "ikiyüzelli Türk Lirası" şeklinde, (c) bendinde yer alan "biner Yeni Türk Lirası" ibaresi "binikiyüzellişer Türk Lirası" şeklinde, (d) bendinde yer alan "bin Yeni Türk Lirası" ibaresi "binikiyüzelli Türk Lirası", "beşyüz Yeni Türk Lirası" ibaresi "beşyüzelli Türk Lirası" şeklinde,

değiştirilmiştir.

MADDE 18- 21/9/2006 tarihli ve 5544 sayılı Meslekî Yeterlilik Kurumu Kanununun 26 ncı maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"ç) Kurumun ulusal ve uluslararası düzeyde gerçek veya tüzel kişilere vereceği hizmetler karşılığında elde edeceği gelirler."

MADDE 19- 5544 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 3- (1) 26 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen kuruluşların 2007, 2008, 2009, 2010, 2011 ve 2012 yıllarına ait Kurum aidat miktarları her yıl için ayrı ayrı olmak üzere her bir Genel Kurul temsilcisi başına bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte geçerli olan aylık brüt asgari ücretin yirmi katı olarak uygulanır. Bu kapsamda yer alan kuruluşlarca söz konusu yıllara ait ödenmiş olan aidat miktarlarının bu düzenleme ile yeniden tespit edilen aidat tutarlarını aşan kısmı bakımından ilgili kuruluş için alacak hakkı doğmaz.

(2) Birinci fıkrada belirtilen kuruluşların, aynı fıkra esaslarına göre yapılandırılan toplam aidat borçlarının ve 2012 yılı aidatlarını 31/12/2012 tarihine kadar Kuruma ödemeleri halinde aidat borçlarına gecikme zammı ve gecikme faizi uygulanmaz."

MADDE 20- Bu Kanunun;

a) 14 üncü maddesi 1/2/2012 tarihinde,

b) 12 nci maddesi 1/3/2012 tarihinde,

c) 5 ve 16 ncı maddeleri 1/1/2012 tarihinden geçerli olmak üzere 1/3/2012 tarihinde,

ç) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.

MADDE 21- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
**TÜRKİYE CUMHURİYETİ EMEKLİ SANDIĞI KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN**

MADDE 16- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 38- Bu Kanunun 43 üncü maddesindeki % 42 oranı yeni bir yasal düzenleme yapılincaya kadar % 45 olarak uygulanır.

Bu maddenin yürürlük tarihinden önce bu Kanunun 43 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında sayılan görevlerde bulunmuş olanlardan herhangi bir sebeple bu görevleri sona erenler ile Büyük Millet Meclisi, Millet Meclisi, Cumhuriyet Senatosu, Temsilciler Meclisi ve Danışma Meclisi Başkanları da bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşından itibaren bu Kanunun 43 üncü maddesi hükmünden yararlanır.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibariyle Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği görevi devam edenler ile daha önce yasama organı üyeliği görevi sona ermiş olanlardan veya dışarıdan bakanlığa atanmış olanlardan halen milletvekilliği esas alınarak emekli aylığı ödenenlerin, bu Kanunun 43 üncü maddesine göre aylığa hak kazanabilmesinde, aynı maddenin altıncı fıkrasının birinci cümlesinde belirtilen 2 yıllık süre şartı aranmaz.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği ile dışarıdan atandığı bakanlık görevi sona erdiği halde, malullük, yaşlılık veya emeklilik aylığı bağlanmasına hak kazanamayanlardan, bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalılık ilişkisi devam edenlerin veya bu kapsamda sigortalılık ilişkisi kurmaları gerekenlerin bu sigortalılık ilişkisinden kaynaklanan emekli kesenekleri ve kurum karşılıkları, bu Kanunun ek 7 nci maddesi ile belirlenmiş olan esas ve usuller çerçevesinde ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 60 gün içinde Kuruma başvurmaları halinde, başvurularını izleyen aybaşından başlayarak 4 yıl süreyle Türkiye Büyük Millet Meclisi bütçesinden karşılanır.

Bu madde esas alınarak geriye dönük herhangi bir ödeme yapılmaz ve geriye dönük hak talep edilemez."

